

Shree Raghunath Sanskrit Research Institute Library,
Jammu

No. ६८३-घ

Title पुंस्तुत विधिः

Author

Extent १३ Age

Subject धर्मशास्त्रम् . संपूर्णम्

नं० ६८३-घ

वृसिंहमंत्रसंपुटित पुरुषस्तोत्रमूला (धर्मशास्त्रम्)
सूजाविधिः (संपूर्णम्)

१३ पत्राणि

नं० ६८३-घ पुंस्तोत्रविधिः
पत्राणि १३

नं० ई० ट ३-घ
पुंसूक्त विधिः (लंघुणम्)
नृसिंहमंत्र संपुष्टि पुरुषसूक्तमूला पूजाविधिः
पत्राणि १३ (धर्मशास्त्रम्)

नृसिंहमंत्रं च संपुटितपुराणसूक्तं नृसिंहपूजापद्धतिः ।

पुस्तकविधिः

नं० धृष्टि-
पुस्तक विधिः

१. नृसिंहमंत्रं संपुटितपुराणसूक्तं
द्वयं पूजाविधिः ।

१३. दत्तात्रेय

धर्मशास्त्रम्
संस्कृतम्

पु०
सु०
वि०

७

सीतुंतिनाम्नायनमः॥सीनकेसविनाःपुष्पांकनिषेऽतीशसिचये॥नसिन्दैकापुष्टित
पुंसुकुविपिनाद्यतु॥१॥नमस्तेनौसीनसिन्दनमस्तेनपयेऽतये॥अगतीहं३सेनौमि
स्वयं३वायतेनमः॥नमःक्षुमितिर्वीनायनमः३मिति राकृये॥पुंसुकेनप्रसादाधीपु
न्नायांत्वांनियोक्तये॥सीपुंसुकेनमस्तेनमोनातायातावये॥अनुशुभुः३सेतिशुवंतायन
नमोनमः॥देवतायेविस्वपुपुंसुनन्दनयेनमः॥अगदीनायनमोनमःसीमिति राकृये॥
त्वांतेनतस्मपुष्पायांसंपुष्टविनियोक्तये॥कामध्वंतघापृष्ठंकुपिंमतिवंधकंकरायंक
नमुलंबमुलेनपनिरोधये॥तत्पुष्पडीर्वाविद्वैगोविंदाद्यैःसंरोधये॥गुलीः॥२॥दस्त
योःपा३योक्तयोःकद्योर्वामादितःक्रमात्॥नातोन्दिगलेवाद्योर्मुत्पत्तुमध्यसुर्थसु॥अ-
कातादिस्वैकेननौतातात्मायघाक्तमं॥पुष्टिताःपोन्नरावःपुंसुकुस्मन्नासैकमातु॥वा
न्मातोऽस्मेत्मादितिस्वपंवांगानिप्रकल्पये॥प्रविशःसंनकेरावादिनामडा३रापंक्षेत्रं॥
हेतिहृदमेवेतिदिष्टंथंपरिकल्पये॥अपत्तीनसमुद्रंरवेतदीपंतंतने॥तत्तप्राकातदेव
स्तन्मंहपडा३पालकान्॥पीठंवात्प्रकृतितस्वसीनसिन्दं३पुष्पये॥३॥स्वागत्मासन

पु०
सु०
वि०

७

गरी॥ रक्षितोपातुगोविंदोयन्त्रीवंदपतोमदान्॥ वामेपातुदलीविष्णुः पञ्चकिं च न्यसन्नित
ः॥ आग्नेय्यामनविंशतोमुसलीमथुसुदनः॥ त्रिविक्रमः स उगपातोर्नेरिमांश्चलनपतः॥
वायव्यां वामनोवन्नीतुगपादित्परीतिमान्॥ क्षीरान्द्रांपुंडरीकाक्षः सीधनः पृथुसायुधः॥
विद्युत्पतोदृषीकेशोऽधवाच्यां दिशिमुजरी॥ अक्षमेपमनातोमेपंबुद्धेतीव विप्रतः॥ स
र्वायुधः सर्वराक्षिः सर्वशः सर्वतोमुखः॥ इंदुगोपकसंकाराः पारायस्ताऽपनाक्षितः॥ सवा
च्यात्तमंतं देयं व्याप्य रामोदनः स्थितः॥ एवं सर्वतनिश्चिदं नाम शारपदं॥ प्रविशोऽयं
नमेकिं विज्ञयमस्तिकतावन॥ इतिहायमेवाथस्तादयमुपनिशादयं परवायं पुनस्ता
दयं रक्षितातोऽयमुत्ततोऽयमेवेदं सर्वं पुनर्वः सुवर्णोऽं नं न इति त्वाशिपाकागतेस्वपनि
तः प्रकल्पयामीति दिशुं यः॥ आसत्पन्नोकापातालागलोकालोकपर्वतात्॥ व्यासंबती
तुमागोयक्रमतोऽर्चनिकेसविंशु॥ योवैतांबुद्धतागोवेदममृतेनावृतांपुनी॥ तस्मै बुद्धवव
न्माव॥ आयुः कीर्तिप्रकाशः॥ अस्मिन्बुद्धपुनरेह पुंडरीकेन वेरमनि॥ यावान्नामयमाका
रास्तावानेषोतनस्तिदि॥ आवापृष्टीउतेमस्मिन्नंतरेवसमादिते॥ उतावग्निस्ववायुरस्वसु
यधिं इमसावुतो॥ विष्णुस्तत्त्वतामिसवयवासायमादिते॥ समादितं सर्वमस्मिन्नि

पु०
सु०
वि०

३

२

इमो ह्यस्मिन्समादितः॥ यत्तु यत्तु तौ श्रुं सुकृमयः स्वयं॥ ज्ञानाय येऽध्यात्मविद्याया
तांतंगुं यति॥ सद्यस्वरीवं देवं विस्वातं विस्वरांतुवं॥ विस्वं नानायाणां देवमस्तं परमं पदं॥ विस्व
तः परमां नित्यं विस्वं नानायाणां यति॥ विस्वमेवेदं पुत्रस्तद्विरमुपजीवति॥ पतिं विस्वस्मात्मे
स्वशिरस्वतीरो वमयुतं॥ नानायाणां मन्त्रादेयं विस्वात्मानं परायणां॥ नानायाणां परो ज्योतिरात्मा
नानायाणां परः॥ नानायाणां परं ब्रह्मतत्त्वं नानायाणां परः॥ नानायाणां परो ध्याता ध्यानं नानायाणां
परः॥ यच्च किं विद्मः सर्वं दृष्टेते सुयते पिना॥ अंतर्विद्विस्वतस्तु सर्वं विद्याया नानायाणां स्थितः॥ अने
तमव्ययं कविं सुमुदंतं विस्वरांतुवं॥ पद्मकोरापतीकारश्चिदयं वाप्यथो मुसं॥ अथो निष्प्रावित
स्मातेनात्मा मुपतिष्ठति॥ ब्रह्मकं रसमुदुते तस्मिन् प्रकृतिमुल्लेखं॥ अयंतं तु समायुक्तं
यज्ञान् विना दिते॥ पुण्याग्रशरन्नोपेत इह वैराग्यमथ्यके॥ जाग्रत्केसरके स्वप्नकणिके सुषुप्ति
निंगके॥ तुर्यां तु नुस्पीचुवेतु रीयातीतज्ञानना॥ विकासीचुतद्वत्तामेयत्तु पुण्ये मतिर्त्तवेत्॥ त
त्तागले प्रत्यगात्मः स्थित्वा तत्कणिकोपति॥ सूर्यस्मत्तुल्लाकात् मंडलं तदधीरवं॥ ब्रह्माणां
वतु रवं च सोमस्मत्तदधीरवं॥ विष्णुं तिकोणामग्रे स्वतदधीरां मये रवं॥ संवित्तातामाता
तिर्यक्तु संततियोगतः॥ ज्ञानमालाकुलं ताती विस्वस्मात्पतनं मयत्तु॥ संततं रीनातिस्त
नंबत्ताकोरासन्नितं॥ तस्मात्ते सुविस्मृतं तस्मिन् हवंप्रतिष्ठितं॥ तस्मै मथ्ये मया नदि

पु०
सु०
वि०

३

पाद्याव्याविमनस्मानवस्तकानु॥ यस्तोपवीतगंधसुगंधुपरीपोपदानकानु॥ प्ररतिपानतिस्त्रो
 पनमानितियथाक्रम॥ मागरीषीदिमासेषुततर्तेवतनामतः॥ वोडरोतास्त्रोपवानानु
 वालराशिः प्रकल्पये॥ स्मानवस्तोपवीतोपदानेष्वानमनीयकं॥ मवांतरोपवानांस्वगाय
 त्मावप्रकल्पये॥ ॐ नमो॥ ६॥ ॐ नमो॥ गोविंदायानुभात्प्रांनमः॥ ॐ नमो॥ मदीपना
 यतदीनीत्प्रांनमः॥ ॐ नमो॥ देवीकेरायमथमात्प्रांनमः॥ ॐ नमो॥ विविक्कमायानामि
 कात्प्रांनमः॥ ॐ नमो॥ विष्णवेकनिमिकात्प्रांनमः॥ ॐ नमो॥ माथवायकतन्नकनपृष्ठा
 त्प्रांनमः॥ ॐ नमो॥ मंसयस्वरीषी० दरांगुलंमंनमो॥ केरावायपुत्रुषायनृसिंहायन
 मः॥ ॐ नमो॥ मापुत्रुषपवेदं० ज्ञेनातिरोयतिमांनमो॥ नागायाणायपुत्रुषायनृ०॥ ॐ नमो॥ इं
 तावानस्त्र० रस्त्रामृतंरिविइंनमो॥ माथवायपु० न०॥ ॐ नमो॥ इतिपात्रुधु० नानराने
 मतिइंनमो॥ गोविंदायपु० न०॥ ॐ नमो॥ इंतस्मादिनाल० मघोपुनः॥ ॐ नमो॥ विष्णवेपु०
 न०॥ ॐ नमो॥ इंतस्मादिनाल० मघोपुनः॥ ॐ नमो॥ इंतस्मादिनाल० मघोपुनः॥ ॐ नमो॥ इंतस्मादिनाल०
 मघोपुनः॥ ॐ नमो॥ इंतस्मादिनाल० मघोपुनः॥ ॐ नमो॥ इंतस्मादिनाल० मघोपुनः॥ ॐ नमो॥ इंतस्मादिनाल०

विरवा विरवतो मुखः ॥ सोऽयुतु गितंति श्रुत्वा दानमक्षरः कविः ॥ तिर्यगुर्ध्वमथः रायी नरमय
 स्तस्म संतता ॥ संतापयति स्वं दैवमापाततन्मस्तकः ॥ तस्म मथ्येव द्वि शिखा मणीयोर्ध्वं वा
 वस्थितः ॥ नीलतोयमथ्यस्त्वादि युल्लेखेव तास्वरा ॥ नीवानयुक्तवतनी पीतातास्वत्मापुपमा
 ॥ तस्माः शिखायामथ्येवाभारं राक्षि मंडनं तस्मापि पति मोत्मानमांतं पानमंतघा ॥ त-
 स्मिन्नुकुर्ममनंतं वमद्यातलतन्नातनो ॥ नसातलं सुतलं वितलं पातान्नसंझकं ॥ मतलं
 ववनायैतलं शोपनिसिग्गजां ॥ ससागरांसपर्वतांसप्तदीपां वसुंधरां ॥ वद्वायै विंशतिः स
 विष्वक्सेनैः समावृतां ॥ अनुविंतो लुमा तस्मां षड्वक्त्राणि विविंतये ॥ माथांतु वतु निन्द्य
 उतिमं वासांतवाणां वितं स्वापिमानमनेकविद्युतनिर्तवान्तांतषष्टतर्क ॥ वक्त्रांतमणिपुनर्क
 इरातलं डाग्रं पीकागांतकं पलैर्वा इरातिस्त्वनोदतमयं दैमं कळाणां वितं ॥ मातातिः स्वर्गो
 इरातलं युतं ज्योतिर्विरुधां बुद्धं चं संधातु युग्निपतकमले मुक्तातमास्तु बुद्धं ॥ तस्मा उ-
 र्ध्वमथो मुखं विकसितं पङ्कजसदृशं नितानंदमयं सारि वपुः तं कृता सताता वये ॥ तं
 तस्वानसं ज्ञापनं संज्ञं वपु निरायिते ॥ उग्राणां वीये सारसी उरगायतसेतुना ॥ वित्तावसे
 दिते सेतुमुत्तीर्योऽमुस्परस्तं ॥ तीरसागरमथ्यस्त्वं खेतदीपं विविंतये ॥ अनंतमुक्कुम्भी

三

पु०
सु०
वि०

५
५

व्याप्तमस्तकं॥ पुण्ड्रिकोदितित्तं नीलकण्ठतिलोवनं॥ बालेऽमंडितसदं कुंडलात्प्रांविनादि
तं॥ मनेकान्नरूपवितमुकुटनविराजितं॥ कांक्षंगुनीयवलयनुपुगांगरुचुवितं॥ वनराज्य
दस्तं वक्रदस्तं पिनाकिनं॥ सवंगिस्तं देवं सवतिरुपाचुवितं॥ सशांसेर्विदग्गतां ताता
नंसर्वकामं॥ तावेकात्ममभ्यस्वन्सिंदुदिव्यपुपितां योगपद्मसनस्ववमद्यामायेस्व
वित्तं॥ सत्प्रज्ञानसुर्यस्वउपममलं सीताविभेमभ्यस्वल्लीयोगात्रुमतिप्रसन्नवदनं तुषा
सद्यसोद्भूतं॥ त्र्यं वक्रपिताकसातयवनानुविताणामर्कहृविं हृत्तीचुतप्रीतां ३ मिं उथेव
लक्ष्मीनुसिंदंतदे॥ वामतागेसिये देवी नीलकुंवितमुपेयां॥ देमानविं प्रतितां मोक्षिका
तराणोद्भूतां॥ राडिमीसमयस्तेन देतालिङ्गसत्सतिं॥ देवस्मात्तिमुखी प्रायेतकृती
शरीलपदां॥ हुं निमोलंगयतन्मातप्रकृत्मानं उपते॥ रसीमन्नसिंदुदिव्यपुपः प्रधुप्यते॥ हुं
॥ हुं निमोदरावतन्मातप्रकृत्मानं उपते॥ रसीनसिंदुसीतुलसीनलिनसकसमप्यते॥ हुं
नमोयंस्मरतिन्मातप्रकृत्मानं उपते॥ रसीमन्नसिंदुगंधाद्योदिव्यपुपः प्रधुप्यते॥ हुं निमो
नं उपतन्मातप्रकृत्मानं उपते॥ रसीनसिंदुसुकर्पुदिव्यपुपः प्रधुप्यते॥ हुं निमो वंसत
न्मातप्रकृत्मानं उपते॥ सुतुर्विधं पद्मसांसीनसिंदुनिवेद्यते॥ स्वीसुतौ नमस्तुर्विधपद्मसा

पु०
सु०
वि०

५

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri Vaidika Bharata Initiative

と
6

१०
सु०
वि०

と

*तेषां उके बिल्वपत्रैः इत्योष्णिनवाणिषा ॥ प्रक्षाल्य रुच्यवस्त्रेण परिमृज्या घतपयै ॥ ३ ॥

स्वा ३ः पवस्वेति मन्त्रस्तनवाङ्गुलिः विशुद्धः १ः विस्वेदेवादेवताः रार्कनातिवेके विनियोगः ॐ स्वा ३ः
पवस्व ३० मधुमांसात्तः ॐ वै विष्णवे नोगनारानाय नये हं नोगनारानाय नमः ॥ रानो देवी ० स्व
वतुनः ॥ ५ ॥ ॐ नैः हुं यत्तु वेणा ० रानथविः हुं नैः ॐ मिथुसु ३ नायु ० न ॥ निताकानाय नित्मायु
धाय सुसुत्रुपिणो ॥ स्वा ॥ पिमनिवाकेन मन्त्रा पुरुषविश्रया ॥ पौतुवेणा पिमुकेन सामतीनाङ्गना रिति
ः ॥ स्नानं परामृतैः रुच्यगंधातिस्वप्रकल्प्तेत ॥ ॐ श्रीकेराव देवतर्पयामि ॥ ॐ श्रीनायायता दे ॥ ॐ
श्रीमाथर्वदे ॥ ॐ श्रीगोविंददे ॥ ॐ श्रीविष्णुदे ॥ ॐ श्रीमधुसूदनदे ॥ ॐ श्रीलिविक्रमदे ॥ ॐ श्रीवा
मनदे ॥ ॐ श्रीश्रीथर्वदे ॥ ॐ श्रीश्रीरुषीकेरा दे ॥ ॐ श्रीपद्मनाभदे ॥ ॐ श्रीरामो ३ देवतर्पयामि ॥ ॐ
श्रीवासुदेवं देवतर्पयामि ॥ ॐ श्रीसंकरादे ॥ ॐ श्रीप्रद्युम्नदे ॥ ॐ श्रीमलिनुरुचं देवतर्पयामि ॥ ॐ
सवितु ० ३ यातु ॥ कदातोस्वारांतनमन्मोदावयेते प्रतीयते ॥ स्वामिनुस्नानानंतं तुराधां वा नम्यतां
नये ॥ ॐ नैः हुं तं यस्व ० नृष्यस्वये हुं नैः ॐ तिविक्रमायु ० न ॥ वेस्वयुग्मा इयं ३ तं सुत्मा सुत्मा
तनायते ॥ सुत्मानं जंसलत्मीकपनिधस्वमनोय ॥ ॐ ते सवितु ० ३ यातु ॥ कदा ० य्यते ॥ वस्व इयानं
तंतु ० नये ॥ ॐ नैः हुं तस्मा अक्षा सर्वदुतः सं ० ग्राम्यास्वये हुं नैः ॐ वोमनायु ० न ॥ ब्रह्मासु
तविविष्णु कृप ह्नुवादिनिर्मितं ॥ निष्क्रियाया पिते ३ तं धार्यतां सीनकेसनिनु ॥ ॐ ते सवितु ० ३ या
तु ॥ कदा ० य्यते ॥ उपवीतानंतं तंतु ० नये ॥ पा ॐ नैः हुं तस्मा अक्षा सर्वदुतः ० ३ यायतन् नैः हुं
*पुनः मंदपमत्तंगस्नानार्थं कुर्यात् ॥ सावधानं पाउकात्मा मागतो पविरासने ॥ ५ ॥

पु०
सु०
वि०

२
७

सीधनाय पु० न० ॥ नेव त्वत्तापितो कस्तसमस्तवाद्दतीर्द्धपन् ॥ रांस्तेनैव त्वत्तुर्वापि मुक्कं परिबिन्धव
॥ ॐ ह्रीं ह्रीं वः ॐ सुवः ॐ ह्रीं वः सुवः ॥ वं न नाग उ कर्षु र्को म्ने श्रीवे न कं क मेः ॥ मिरगापो री न मां
सीत्तां रां रपा तस्ति ते न व ॥ तुलसी रल ल ग्ने ने वा श गे ये न ते वित्तो ॥ दुर्धु पुं इं सु क स्तु नी तिल कं य
गले पनी ॥ क गो मि दे य म्ने रलि सा य सु र्पा त्काने ॥ री नि वा सा य त क्पा र्स्व कि उ वा रि त क स ल ॥ ३
ना वत्ता पो त्क ल्वा वी री यां सं सु र कि मेः ॥ व ना त्तौ ल्क यं धि ने ऽ ल्क व ना प्रियं ॥ ॐ इ ना व ती थ ० म्मु
स्तेः ॥ री न् सिं ध रा त्त्रं द रं दि के र्स्व कि उ पु मे ॥ स स्ति दु र्स्व क स्तु नी तिल का त्ता म लं क्रि यां ॥ री को
स्तु ता त्ता ता ते दि व्वा न न म या नि व ॥ न घे म्ने ष्वि त्ता ने ना त्ता ता नि स म र्प ये ॥ ॐ न घे म्ने ष्वि त्ता त्ता
वा के ॥ वा ते प र्म ने व उ ता स्म रा ष्मे ॥ इं दं या दे वी सु त्त गा न्ना न ॥ सा न्ना ग न्नु र्वा सा सं वि दाना ॥ कि
नी द्वा न के यु र ता दं का दि वि तु षा ॥ स मां ग ल्प मं ग ले सी ना वि धे ते स म र्प ये ॥ ॐ तौ ल्क त्ता स्मा
इ र वा म्ना य त ० म्ना व यः लू तौ ॐ ह्रीं वी के रा स पु० न० ॥ का स य धि त वे रं त तु ल सी र ल मा
नि का ॥ ॐ शं म्मु त्त म ने व्वा ता क ल्ता या मि ते ॥ री न् सिं ध क ल्ता मा नि वि त्क ले नी ल्क त
ने ॥ सो गं थं रु क्म मा ल्प मे त्वा म्ने ले स म र्प ये ॥ ॐ या रां ति र्वा मा मा ता के व लो यः स रा ति
वः ॥ न म स्त स्ते रि ये त स्मै री न् के स नि ता न मः ॥ त्वा व ना दे वा स्ते र्वा व त्ता स्व वि तु ति तिः ॥ त्वा तौ
मा त्वा त्म कं वा व नो य ता क्म ता य मे ॥ ॐ तौ पं व्वा ता ता ऽ स्म ० म्ना य त पं तौ ॐ कामो र्ना पु उ वा

पु०
सु०
वि०

२

तमः ३ या यनमो ३ या यनमः ॥ ॐ ह्रीं ॐ वै ३ माम ० न जायत ॐ ह्रीं ॐ विसु देव पुत्र वात्स रिनसे स्वा
 रिनसे नमः ॥ ॐ ह्रीं ॐ नै ३ त्मात्मा ० न कल्पयन् ॐ ह्रीं ॐ सै ३ कर्षण पुत्र वात्स रिरपा ये वषट् रिस
 ये नमः ॥ ॐ ह्रीं ॐ सै ३ त्मात्मा ० पुत्र पुरु ॐ ह्रीं ॐ प्र ३ पु ३ पुत्र वात्स कव वायु ॐ कव वायनमः ॥ ॐ ह्रीं
 ॥ नमः ॥ यज्ञे नय ० सति देवाः ॥ नमः ॥ ॐ ह्रीं ॐ नि ३ पु ३ पुत्र वात्स स्वायपरि ३ न स्वायनमः ॥ ४ ॥ ॐ ह्रीं
 स्वपकारिका राक्षिः रीमा नये नि नयातया ॥ नमस्तस्मै सिधेतस्मै री न के स नि तो नमः ॥ नाना
 वना वी न्द्रि त्व र्गा वना तांततः ॥ नौ नाना वना ता तीत प्री तो त व सु पु नितः ॥ मा ज्ञा व के वि र्ने ॥
 ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं क्रो पात्मा क न सि न्द्र वि शु त्मा नमः ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं प्रा तात्मा क व वाय नि रा
 त्मा नमः ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं मा वा यो ल ति तो नि ष्क ल स्तया ॥ नमस्तस्मै सिधेतस्मै री न के स नि तो
 नमः ॥ वि ती या व ना पु न्द्रां क ल्प या मि ॥ वि रा थ य के पो ड रा न ले ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं के रा व की
 ति त्मा नमः ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं मा ना रा या ता का ति त्मा नमः ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं इ मा थ व त्ति त्मा
 नमः ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं गो वि ण्द्र पु सि त्मा ० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं वि षु भू ति त्मा ० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ
 नं म पु सु न क ति त्मा ० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं वि क्र म क्रि या त्मा ० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं वा म न
 या त्मा ० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं री प न मे पा त्मा ० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं नृ प के रा न्द्र वी त्मा नमः ॥
 ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं प म ना त्मा ० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ नं प म ना त्मा ० ॥ ॐ ह्रीं श्रीं श्रीं नौ

५०
सु०
वि०

[illegible]

५०
सु०
वि०

ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो पंथुना मात्मां ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो पंथुना नो मात्मां नमः ॥ ॐ यागस्त सर्वतन्मा
 त्वायः स्वा विद्यानुचुतिमान् ॥ नमस्तस्मै सियेतस्मै री नके सनि तो नमः ॥ पंथुमावना पुनो कला
 यामि ॥ स्वापिमानवके पठान्ते ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो वंत्तुथन के रिनीत्मां नमः ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो तं
 विस्वसुति किन्नात्मां ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो मं वैकुण्ठवसुधात्मां ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो यं त्वगात्मकपु
 णो तं मवसुधात्मां ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो रं मसृगात्मकवनिपरात्मां ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो लं
 मां सात्मकवन्तानुपनायात्मात्मां नमः ॥ ॐ यातन्मात्मा त्मिका यस्त रधि शानात्मकस्तथा
 ॥ नमस्तस्मै सियेतस्मै री नके सनि तो नमः ॥ वमावना पुनो कला यामि ॥ मुलापानवके
 तुर्तुर्न ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो वं मेरात्मकवन्तसुत्मात्मां ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो रं मसृगात्मकवृष
 ष्मसेधात्मां ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो पं मद्भात्मकवृषपञ्चात्मां ॥ ॐ श्रीं श्रीं श्रीं नमो सं रात्रात्म
 कयं सप्रतात्मां नमः ॥ ॐ नामुपात्मिकाया यस्त्वस्ति ताति प्रियात्मकः ॥ नमस्तस्मै सिये
 तस्मै री नके सनि तो नमः ॥ सप्तमावना पुनो कला यामि ॥ नमो देवानंतमात्मात्मज्ञावना
 सप्तमैः ॥ वडिगावना तो तेतैः प्रीतो तव सुपुनितः ॥ ॐ भस्वाय पी दु सु सु री नाय नमः गंगुडा
 यनमः स्वी सु नत्मे नमः ॥ ॐ नमो पं यत्तु पं वं पा रा उयो ते पं नमो ॐ पं मनात्माय पुं न ॥ विद

पु०
सु०
वि०

१५
३

ब्रह्मकस्तथ मत्तिकोऽंतगंथवान् ॥ तपोऽग्निधुप्योथुर्पोयं प्राणानाघायधुप्यते ॥ ॐ अस्तायपरि
सुं सुं रत्नाय नमः गंगुडाय नमः स्वीसुत्ते नमः ॥ ॐ नौं पे बाह्नात्ताऽस्पृशु स मासी ॥
३० क्ताय तपे नौं ॐ तामोऽताय पु० न० ॥ पं० क्तातिः स्त्रुपाया कामा क्ता मन्त्रवर्तिकाः ॥ तपो
ऽग्निरीप्तादीपोऽयं पीताघायपरीप्यते ॥ १०३ ॥ ॐ अस्तायपरि सुं सुं रत्नाय नमः यं सोषया
मिवं लावयामि पं पावयामि गंगुडाय नमः स्वीसुत्ते नमः ॥ ॐ तिस्रवितु० ३ याव ॥ ५॥ ॐ नौं
ॐ त्रिं० मम० १ क्ताय तपे नौं ॐ वासुदेवाय पु० न० ॥ समस्तब्रह्मकत्वात्ते तैऽमृतामंतिवेदये ॥
नित्यतपस्यसीनसिंदरसस्वसमास ॥ ॐ मे मृतोपस्ततामसि ॥ प्राणायस्वादा ॥ मपानाय-
स्वादा ॥ कानायस्वादा ॥ उदानायस्वादा ॥ समानायस्वादा ॥ ब्रह्माणोस्वादा ॥ रीनसिंदरमा-
नाघयवीषीमानिवपत्तो ॥ सर्वधुतगुदावाससंक्षुषाणाय घासुसं ॥ समस्तब्रह्मकत्वात्तु कव
लान्गिन्नतेदने ॥ स्वाऽः पवस्वमेतान् दत्तं ते तैः प्रपीय्यतां ॥ ॐ स्वाऽः पवस्व० मरुताः ॥ अपा प्रीति
वि० नार्पिते मूर्तिपोकं तपिते यादृशी या गोवर्धनसुधिया वपुष्कस्तनो यशो रापिते ॥ त
१३ क्ताय तपे राविकाऽतैऽथ यो वितांया प्रीतिर्मुनिपति तस्मिन् विते मवापितां तैः ॥
ॐ नौं ॐ ॥ १०० ॥ सच सरीषिपुत्रवः ० साध्याः संति देवाः ॥ ॐ नौं ॐ ॥ १०० ॥ तगवानपि गो

पु०
सु०
वि०

१५

विंस्तेनैवाग्नेन गोपकान् ॥ वतुर्विधेनारायित्वास्वयं वतुर्देवतुः ॥ ॐ नमस्तुतापिधानमस्ति ॥ गंड
वपुर्वर्कं न्यस्तकालनाथीमिदं कर्त्तुं ॥ प्रगच्छतां देवदेवमं रोषं लेखयाच्छतं ॥ ॐ तिस्रवितु ० ३ यावु ॥
हातोस्वावांतनमन्मोदावपतेप्रदीते ॥ नैवेद्यानंतं देवसुधां ब्राह्मणतां नरे ॥ इदं ते मुखवासः स्वी
नसिं न्यस्वीकुपतो ॥ संमृज्यतां मुखं न्यस्तदयं यानेन कंराव ॥ कतो इदं सुगंधाढ्यमिदं स्वीकुपता
थव ॥ कनयोस्वावतर्पितां यज्ञोद्भवां पापनुत्तये ॥ ॐ नमस्तुताय परीदुसुं सु ३ र्नायनमः गंगुडाय न
मः स्वीसुनत्ते नमः ॥ ॐ तिस्रवितु ० ३ यावु ॥ त्रिगुणात्मकतो बुद्धे त्रिगुणात्ते निवेदये ॥ नवयानल
नागस्ते वा उवक्तेस्तु मे सदा ॥ तां बुद्ध्यानेतस्वामिर्ज्ञुषार्थमिदं कर्त्तुं ॥ गंडुषं कुपतातेऽस्मिन्
यातीयो यतदेने ॥ ॐ नमस्तुताय परीदुसुं सु ३ र्नायनमः गंगुडाय नमः स्वीसुनत्ते नमः ॥ ॐ तिस्र
३ यावु ॥ विष्णुवज्रमोक्तं किं गंधोक्तो नाग्निधुपितः ॥ तस्मिन् यायोगधुपोऽस्य पुनराप्रायतां प्रतो ॥ ॐ
नमस्तुताय परीदुसुं सु ३ र्नायनमः गंगुडाय नमः स्वीसुनत्ते नमः ॥ ॐ तिस्र ० ३ यावु ॥ कर्त्तुं त्ववति
कं कृजोतिः संधास्ते न्यसमन्वितं ॥ कानाग्निर्धनितं स्वीकुर्विदं नीगान्तं प्रतो ॥ ३ र्नामिविष्वक्त्वे
नायरातां राज्ञं निवेदितात् ॥ नीगाक्षयामि न तघातंतं निमाल्य वद्धिना ॥ सर्वदेवस्वतु पायप
नायपनमेक्षिने ॥ स्वीविष्णुसेनापतये विष्णुसेनायते नमः ॥ ॐ विस्वतस्वतु ० देवपक्षः ॥ मंत

५०
सु०
वि०

१०
१०

पुष्पं मन्त्रागच्छतु यीदं हि समीपितं ॥ मन्त्राकमारापीलुतु निमसा मन्त्रा सततं ॥ १ ॥ इति स्त० १ यातु ॥
स्तुपतेऽद्यातं ॥ २ ॥ पुष्पं मन्त्रागच्छतु यीदं हि समीपितं ॥ ३ ॥ इति स्त० २ यातु ॥
वासनौ बालयं नृसीमन्त्रा मन्त्रागच्छतु यीदं हि समीपितं ॥ ४ ॥ इति स्त० ३ यातु ॥
१ यातु ॥ वाचनात्प्रांवी च यं स्तुतुं नृनं प्रकरोम्य नृ ॥ कृमन गीष्मतापं त्वं स्तुतुं नृनः रामेयं तु मे ॥
इति स्त० ४ यातु ॥ सामना नृ सुवृत्तं ते तामये मुकुटोपनि ॥ सोमातं स्वहृतातपं त्वं राम्यतां मे तवा त
पः ॥ ५ ॥ इति स्त० ५ यातु ॥ सोऽयं पता घषा पायसोऽयं मित्रा नृनं इयं ॥ आत्मना क प्रयाता य कल्ल
ये पाउका इयं ॥ ६ ॥ इति स्त० ६ यातु ॥ सत्रिस्तु सात्म क वृत्तं पुष्टपादेन वामना ॥ संवतोपनिषद्भो
मि मद्रितो गुगुत्तमता ॥ ७ ॥ इति स्त० ७ यातु ॥ मन्त्राकमारापीलुतु निमसा मन्त्रा सततं ॥ ८ ॥ इति स्त० ८ यातु ॥
गुर्धमथः पुतासि त्रिगानं ॥ ९ ॥ इति स्त० ९ यातु ॥ मन्त्राकमारापीलुतु निमसा मन्त्रा सततं ॥ १० ॥ इति स्त० १० यातु ॥
स्तुपतेऽद्यातं ॥ ११ ॥ पुष्पं मन्त्रागच्छतु यीदं हि समीपितं ॥ १२ ॥ इति स्त० ११ यातु ॥
नायतवोषथाय ॥ कृष्णाय वृषिक मन्त्रागच्छतु यीदं हि समीपितं ॥ १३ ॥ इति स्त० १२ यातु ॥
इति स्त० १३ यातु ॥ नितं ते पुंडरीकाक्ष नमस्ते विरवता वन ॥ नमस्तेऽस्तु नृषी केरा मन्त्रा पुष्टपुर्व
नृ ॥ चिनापगते पुष्टपुर्वथा न कृत्तुपि ॥ १४ ॥ इति स्त० १४ यातु ॥

५०
सु०
वि०

१०

नवा नां वसा मान्ममपि वैवतं ॥ सर्वदा वराणां वंदे वक्रा मिराणां तव ॥ एकस्त्वमसि लोकस्वस
शासं चानकस्तथा ॥ अथाहस्यानुमंता वगुणमायासमावृतः ॥ संसारसागरं चोत्तमनंतं क
राताकृतं ॥ त्वामेवराणां प्राप्य निस्तवंति मनीषिणाः ॥ नतेतुर्पुनराकाशो नायुधानि नवास्त
३ ॥ तथापि पुनराकाशो तत्त्वानां प्रकारास्त ॥ नैव किंचित्तमोक्तं ते प्रत्यक्षोऽस्मिन्कस्त्ववितु ॥ न
वकिंचित्सिच्यते नवसिच्योऽसि कस्त्ववितु ॥ कार्याणां कारणां पुर्ववैवसावाक्यमुत्तमं ॥ यो
गानां परमांसिचिपुनर्मते पदं विउः ॥ अद्यतोतोऽस्मिन् देवरा संसातेऽस्मिन् नृतया वन्दे ॥ त्वादि
होपुंडरीकाक्षनक्षत्राणां परं ॥ काले प्रपि वसवेषु दिक्षु सर्वा सुखास्तु ॥ रानीनेव गतेयापि
वर्तते मे मन्दय ॥ त्वत्ता एकमन्त्रा न्नमस्तु मे भव्यां तने प्रपि ॥ निमित्तं कुरालस्या स्थियेन ग
ह्यामिसज्जति ॥ विज्ञानं यदिदं प्राप्तं यदिदं स्थानमादिते ॥ अन्मातरेपि मे देवमातु तस्त्वपि
क्षयः ॥ उभतावपि ज्ञातायां त्वज्जतो मे मनो न घः ॥ यदि नारायणं विदेत तावता स्मि कर्त्तुं सिद्धा ॥
नकामकलुषं वित्तं ममते पादयोः स्थितं ॥ कामये वै प्रवृत्तं तु सर्वं क्षम्य सुके वल्लं ॥ १४ ॥ म
तान् सिद्धं स्वपितान् सिद्धोत्तातान् सिद्धं स्वसस्यान् सिद्धः ॥ विज्ञानं सिद्धोऽविज्ञानं सिद्धः
स्वामी न सिद्धः सकलं न सिद्धः ॥ इतो न सिद्धः परतो न सिद्धो यतो यतो यामिततो न सिद्धः ॥

पु०
सु०
वि०

८८

॥

नसिंन्देवाधिकं न किं विदतो नसिंन्दं रातां प्रपद्ये ॥ त्वदनन्तं स्वमात्मानं मत्वाऽन्तं त्वदविद्य
या ॥ शिरश्च तादयोः कृत्वा वा नृत्तां वपनस्तनं ॥ प्रपन्नं पादिसाम्मीरात्तीतं मृत्युं यन्माता वि
तु ॥ इति संप्राप्य देवसमुपविरपवपुर्वधितु ॥ केरावाद्यनिउथाते ईधां पुष्पाणि षोडश ॥ ॐ
सीके रावायनमः ॥ १० ॥ ॐ सीमनिउथायनमः ॥ सघत्तं नमः कर्माणि नर्तकैर्गायिकैर्मु
दुः ॥ वादेके स्थानकुर्वेत्स्वरात्मा तुष्टीतवा म्पद्य ॥ ॐ तिस्रवितु ० ३ यातु ॥ नवनाटक रान्नायात
वाग्रेसी नके सनिनु ॥ तनतागमतत्त्वज्ञानतीयिकोऽस्य गीतानु ॥ ॐ तिस्र ० ३ यातु ॥ सामगा
नप्रियसी मज्ञा मरा मंतवा प्रगैः ॥ गंधर्वे गायिकोऽयं गांधर्व गीतमवित्तमैः ॥ ॐ तिस्र ०
३ यातु ॥ वेणुवीणा मृदंगादिवाद्यांस्तेऽग्रे नके सनिनु ॥ वेतालिकैर्वादेयिको वाद्यतत्त्वविराज
दैः ॥ ॐ विद्यया वत्तता नरपवं इमरी विषु ॥ विनीन वित्तस्तावस्मां न्य घत्वां प्रीताये कृतेः ॥
ॐ नामनुपात्मिकाया यस्त्वस्ति ताति प्रियात्मकः ॥ नमस्तस्मै सियेतस्मै सीनके सनिता न
मः ॥ ११ ॥ ॐ यातन्मातात्मिकायस्तदधिकानात्मकस्तथा ॥ न० मः ॥ १२ ॥ ॐ यायस्तसर्वत
न्मातायः स्वाविद्यानुत्तुतिमानु ॥ न० मः ॥ १३ ॥ ॐ यापरावीर्यमातायः साक्षी सर्वस्वः परः ॥
न० मः ॥ १४ ॥ ॐ यापर्वमा विं उमातायः स्वानं गम्यतः स्वयं ॥ न० मः ॥ १५ ॥ ॐ यावर्षी नारमा

पु०
सु०
वि०

८८

त्रायो लक्षितो निष्कलस्तथा ॥ न० मः ॥ ६ ॥ ॐ शिवा स्वप्रकारिकाराक्षिः सीमान्नयोऽनन्तया तथा
 ॥ न० मः ॥ २ ॥ ॐ शिरांतिस्वामा माता केवल्यः सराशिवः ॥ नमस्तस्मै सिधै तस्मै सीनके स
 नितो नमः ॥ ७ ॥ ॐ सुलप्रकृतिरेवं या पुत्रो यः पुत्रातनः ॥ नमस्तस्मै सिधै तस्मै सीनके स नि
 तो नमः ॥ ८ ॥ ॐ इति सीनसिन्धो चिन्नस्वरं मरीचिषु ॥ समाप्तः सतया पुणोति वत्सेवनवान
 वः ॥ ९ ॥ ॐ निबो नवोत्तवति जायमानोऽश्लोके तु उपसामेत्तमयं ॥ तार्गदेवत्तो विभात्मा यन्त्रवं
 मास्ति ते दीर्घमायुः ॥ १० ॥ ॐ तिगवतः पुत्रविष्णुमांघ्रिरास्मान्नरमणिर्वदिकया निरुस्ततापे ॥
 दिकघमपुसी रता पुनः स प्रतवति व इ इवाहितेऽर्कतापः ॥ यस्मस्मात्प्रावना मोक्षमातपाय
 शक्रियापि पुन्यं न संपुर्णां याति सद्यो वै तमकुतं ॥ मन्त्रदीनं क्रियादीनं तत्क्रिदीनं मन्त्रादीनं ॥
 यत्कृतं तु मया एव परिपूर्णं तिस्तु मे ॥ ज्ञानाज्ञानतो वापि यद्गुणान्दिकृतं मया ॥ तत्सर्वं पुण्यं मे
 वास्तु त्वत्तसा रञ्जना देव ॥ न सिन्धै कापि पितृपुत्रसु कृविधिना धत्तु ॥ न सिन्धुः प्रीयता मे ते पु
 पयाने मे याकृतैः ॥ सीधुर्गुणसकानां संसारः क्षीरापावि यते ॥ वडवायित मात्मानमिच्छाते
 स्मामरां स्वयं ॥ नित्यं नमो मं कविषोऽद्य नित्येऽहो पाकरानि नि ॥ नित्यं पुंसः पयोऽन्नेन प्री
 तैः पुंसु कृतो यनेः ॥ सिधै च न तो वा मात्मे रां का नि तपे मम सिधे ॥ कां सोऽस्मीति न वा रे
 के नु नो मि व र रा दु तीः ॥ ११ ॥ ॐ आत्मा सन्धु सरीषेति सीरा विधे वडवानल ॥ न व द्धु ल्प द्वितीयव

पु०
सु०
वि०

७७

१२

तंतिः पविस्समुच्चय ॥ तृतीयवर्षितुष्टाविति वारं पविर्विवातं ॥ अत्तर्वापादरो वात्तादि विदिक्कय
तः क्रमात् ॥ गोतीराक्षराख्यसमिष्टिधानमग्रतः ॥ आसाद्यप्रोक्त्यपर्यग्रीकृतताः समिथो
दरा ॥ सप्तम्यादिदरासिस्सुदुब्बासिथपर्यग्नतः ॥ दुल्लेकादुतिमात्रेययोगपीठात्मविज्ञवा ॥ नृपिः
वोडरातिः केरावादिताः वोडरादुतीः ॥ सिथैरसीवीक्षुपुष्टितकांसोऽस्मीतिवरादरा ॥ अंगावना
देवेत्तोपाशोषडिस्वपूर्ववत् ॥ थानादिकुपुष्टायदरातिस्वसमिक्तनः ॥ यस्यस्मत्प्राप्तनामो
कृत्वा ० वत्तसागच्छनादेने ॥ नेसिथैकापुष्टितपुसुकुविधिनाद्यतु ॥ नृसिन्धः प्रीयतामेतैर्देविति
स्वमयाद्यतः ॥ यासाद्युलतीवामात्रीममराकानितीसिथै ॥ रगिप्राद्युतितिस्तातिः प्रीयतां न
द्विप्रिया ॥ प्रीयायित्वाद्यवितिस्तैरितिस्सीनृद्यनिंस्सिथै ॥ गत्वावनिन्धनिस्सर्वैः प्रीयायेकतकमतीति
ः ॥ स्सीमानुसिन्धः पुत्रवोयघाराक्षयमकृतैः ॥ पुष्कान्पाशिकायैरेव प्रीयतां अंगरात्मकः ॥ मंत
तस्तंतवस्त्रिंशं देराकालाद्यवस्तुतः ॥ सर्वकरोतिनिस्त्रिंशं नामसंकीर्तनतव ॥ पुष्कोऽकंगद्वी
त्वाऽघमंतावेतावदीनयनु ॥ तत्परिलंतकर्मवास्यवन्द्यस्तेसमर्पये ॥ पुष्कान्पाशिकायैरेव मया
ऽघसमुपादितं ॥ सुकृतैरेवदेवेरासंगद्यापानमोऽस्तुते ॥ साधुवाऽसाधुवाकर्मयथावद्वित
मया ॥ तसुर्वतिगवन्निष्ठागद्यापानाधुनंपरं ॥ प्रतान्प्रपातापुष्टिज्ज्ञानुत्तामवनिंगतः ॥ क
तांअलिपुष्टोत्तुत्तानुसिन्धुलोकसापये ॥ अमवायस्यदसापि किर्यतेऽन्येनिरोमया ॥ रासोय

पु०
सु०
वि०

७७

पुनः स्वयं स्वरागी न स्वसर्वे गिं प्रोक्तये पापरांतये ॥ देव

विष्णुः पु०

विष्णुः पु०

पुनः स्वयं स्वरागी न स्वसर्वे गिं प्रोक्तये पापरांतये ॥ देव ॥ सगंधाततुको ॥ सक्तुं सस्थितां वना ॥ २ ॥
मिति मां मत्वा मस्वपुत्रो तम ॥ पुत्राहं लाता निहंतु निर्दिष्टः स्तवनं हं लातु ॥ ध्यानं हं लातु विस्मृत
पदो देव प्रसीद मे ॥ इति मां पापे वैरा स्वमात्मानं निवेदयन् ॥ प्रकल्पये प्रसन्नो व्यंघ्रिधूसमुपविरप
व ॥ ॐ तिष्ठिषोः पत्रमं पदं ० विष्णो र्यत्पत्रमं पदं ॥ ॐ तिस्रं ० ३ योत् ॥ प्रपन्ना हिंसा नानं प्रप्रविष्ठाया निथे ॥
प्रसन्नवर्तनानंत प्रसन्ना व्यंघ्रिधूता तातो ॥ मघस्वात्मोपतो गाये पापी कोपनिश्चितं ॥ किं विन्निमल्लि
माहाय १ ह्वा विष्णुसुपतेः ॥ स्वस्वोषं सुतवतो वत्तु कुरोषं प्रयावये ॥ मम स्नानानि जायंते यद्विष्णोः स्थि
नत्तकितः ॥ काम्पाद्यो सैधये देवत्तु कुरोषं प्रयहमे ॥ इत्यनेन नवनेवैव गन्दी लातु निधाय व ॥ रुचस्व
ले १ घदेव स्पुकां सुभिस्वितंत घा ॥ नातिरेरस्थितं वा पिगन्दी लातु लसी १ लं ॥ तेन १ तमिति विष्णात्मा मं
तमेतमुदीनये ॥ त्वयोपतु कुरस्व गंधवा सोऽलंकावर्तिताः ॥ ५ ॥ सतो किनो दासा स्तवमायां न
येमदि ॥ मघस्वस्मिन्नुत रांगना संकलात घा पुनः ॥ ध्यात्वा वात १ पुत्रां च कला १ लाव १ किता ॥ वा
हुरापोपमेथी मानुपसंदातु मुद्रया ॥ ॐ नोऽमः यके नयके मयके तदेवा ० साध्याः संति देवाः मः
नो ॥ ॐ मिति उभाय पुत्रवाय नृसिंहाय नमः ॥ वृक्षवदिविति मंतं साति स्वां विस्मृते कुतः ॥ मृतोऽना
वाहितः पुर्वस्वमदि मुवति मृतो ॥ ॥ १०६ ॥ ॥ ॐ तिस्रस्तद्योऽयं सोऽसौ योऽसौ सोऽयं मात्मे वा य
स्ता तात्मेोपनिष्ठा तात्मा परवा तात्मा पुनस्ता तात्मा १ किता तमात्मा तत्र तमात्मे वे १० सर्वे पुत्रवः सुव
नोनं नं इति क्वा मिषा कानांत स्वपतितः प्रकल्पयामी तुपत्रमेति तिस्रो पुत्रुक् विधिः समाप्तः ॥ ॥

पु०
सु०
वि०

पुनः स्वयं स्वरागी न स्वसर्वे गिं प्रोक्तये पापरांतये ॥ देव

13

93